

Colin Wilson, Net Prickley
VORŲ PASAULIS: PRANAŠYSTĖ
Mokslinis fantastinis romanas

VORŲ PASAULIS

Vorai - Žemės viešpačiai, o Nialas kitados buvo žmonių miesto valdovas. Laukinių barbarų išvytas iš miesto, dar kartą apsilankė Deltoje, kur įsikūrė Deltos Deivė, iš kosmoso tolių atskriejęs protingas nežemiškas augalas. Tačiau ši kartą Deivė paskelbė Nialui negailestingą nuosprendį, todėl dabar jis su negausia savo palyda traukiasi į rytus, į kalnus, kuriuose gyvena siaubingasis Raganius, didžiausias žmonių ir vorų priešas...

Iš rusų kalbos vertė NOMEDA BERKUVIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
257 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Colin Wilson, Net Prickley

ЗНАМЕНИЕ Москва, АСТ, 2001

Copyright © by Colin Wilson, Net Prickley, 1999

Cover art copyright © by Ken Kelly, 1997

Vertimas į lietuvių kalbą ©, leidykla "Eridanas", 2002

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

KALNAI

Siena labiausiai panėšėjo į penketo metrų aukščio netašytų akmenų krūvą, suverstą skersai kalnų tarpeklio, apaugusią tankia žole, krūmokšniais ir sidabriškai melsvomis samanomis. Nialas prisiminė tolimos praeities mūšius, kai žmonių būriai puldavo ant idealiai lygių, stačių, aukštų sienų, nusitvėrę kopėčias, atkakliai ropštėsi aukštyn nepaisydami strėlių, akmenų bei kunkuliuojančios dervos - ir suprato, kad šioji kliūtis tikros armijos nesulaikytų nė minutei.

- Negi tu koveisi senovės mūšiuose? - pagarbiamai nusistebėjo juos lydintis budelis.

Nialas tik nusijuokė užuot atsakęs. Baltojo Bokšto galvon pripumpuotos žinios jau ne kartą tokiu būdu krėtė pokštus Deivės Pasiuntiniui - amžių glūdumon nugrimzdusius įvykius jis prisimindavo kur kas aiškiau ir smulkiau, negu neseniai praėjusią savo vaikystę.

Akimirksniui sąmonėje išplaukė olos dykumoje vizija, ant akmeninio gulto besiilsinti motina, ietis titnago antgaliais prie angos ir gauruotas vikšras, tėvo sumedžiotas vakarienei. Pačiam sunku patikėti, kad jis, Didžiosios Deltos Deivės

Pasiuntinys, vos prieš porą metų buvo paprasčiausias mažas laukinukas, gyveno ankštame urve, opuncijos vaisius laikė didžiausiu gardumynu ir reguliariai slėpdavosi kartu su artimaisiais nuo aštuoniakojų pasaulio valdovų oro balionų.

Provincijos budeliui, įpratusiam žmones laikyti paklusniu kalbančiu maistu, pastarasis prisiminimas tiesiog sukėlė šoką.

- Tu slapsteisi nuo vorų? - įžūliai paklausė vedlys nepatikėjęs valdovo mintimis.

Nialas vėl nusijuokė ir mostelėjo akmeninės sienos pusėn:

- Nejaugi jūs tikėjotės sustabdyti Raganių tokia kliūtimi?

- Artėjant prie dykumos siena gerokai aukštesnė ir lygesnė, - pripažino voras. - O čia niekas niekad nesirodydavo, todėl pernelyg ir nesistengėm.

- Kam tuomet apskritai statėt?

- Prieš daugelį metų čia driekėsi kelias. Statydamas sieną Kvizibas Didysis dėl viso pikto užtvėrė ir jį.

“Vadinasi, patarėjas Borkas nusprendė iškart išvesti mus į pramintą kelią”, - suprato Nialas.

- Taip, - patvirtino budelis, bet šįkart jo minčių impulse slypėjo išsyk keli papildomi atspalviai. Išvertus į žmonių kalbą jie skambėtų maždaug taip: "Aš padariau viską, ko buvau prašomas", "Mes atėjom", "Linkiu jums sėkmės" ir apgailestavimą dėl išsiskyrimo tuo pat metu.

- Lik sveikas, - atsakė Pasiuntinys vorui, kurio vardo taip ir nepaklausė. Tada atsigręžė į savo bendražygius.

Didžiąją būrio dalį sudarė vaikai. Beje, ir vorukai, ir žmogiukai ūgiu nesiskyrė nuo suaugusių gentainių, bet viduje vis tiek tebebuvo vaikai - smalsūs ir nenustygstantys. Kol kas jiems tas pats, kur eiti - kad tik nesėdėtų vietoje, kad tik patirtų naujų įspūdžių ir nuotykių. Ko gero, jie nė nesuprato, kad rizikuoja gyvybe - juk iškeliavus iš Deltos džunglių nė vienas iš keliautojų nežuvo. Mirtis dar nespėjo parodyti paaugliams savo žiaurios grimasos.

Valdovui už nugaros, greta ištikimosios Neftisės stovėjo Dravigas. Patyręs ir išmintingas senis, kurio chitino šarvą jau pradėjo blukinti laikas, ėjo paskui Pasiuntinį todėl, kad tikėjo pažadu sugrąžinti vorams Mirties Valdovo miestą, atgaivinti ankstesnę valstybės galybę, išvaduoti požemyje užmūrytą protėvių atmintį. Kiti bude-

liai veikiau pasitikėjo Dravigu, buvusiu pasaulio valdovo apsaugos viršininku, o ne Nialu... Nebent tik Šabras ne per labiausiai domėjosi Mirties Valdovo galybe. Mokyтasis voras tiesiog nenorėjo skirtis su savojo selekcinio darbo rezultatais ir cimpino ne paskui aštuoniakojus bendrakeleivius, o paskui dvikojus.

Iš žmonių tik viena princesė Merlju turėjo savų interesų - siekdama didybės ji buvo linkusi surizikuoti gyvybę pavojingame žygyje, kad tik nereiktų nugrimzti nežinomybėn. Visi kiti dvikojai pasiklivė jau būtent juo, Deivės Pasiuntiniu, jo intuicija ir siekiu sugrąžinti gyvenimą į vėžes. Ju-kula ir Rionas, Zavitra ir Neftisė, Sidonija ir Simeonas. Dabar jis jau beveik visus gali vadinti vardais, dabar princesei nepavyks apkaltinti jo išpuikėliškumu, bet ir didžiulis nėra kuo - jų liko pernelyg mažai, tik truputį daugiau nei šimtas. Žmonių ir vorų saujelė - apgailėtinas kadaise dingtos planetos civilizacijos likutis.

- Na ką? - paragino liesasis Simeonas, kurio nepavyko nupenėti net didžiai svetingoje Provincijoje. - Einam?

- Einam, - linktelėjo Nialas ir ėmė ropštis ant nuožulnios akmenų krūvos.

Kitapus "sienos" jokių kelio pėdsakų irgi nesi-

matė. Tik keli menki akacijos krūmeliai bei lygus žolės sluoksnis. Ir dar vikšras lapgraužys, kurį, pamačius keliautojus, akimoju ištiko traukuliai - jis išsiritė lanku, keletą kartų persivertė per nugarą ir "nudvėsė". Net menkiausia sąmonės kibirkštėlė liovėsi virpėjusi po juoda žvilgančia kakta. Ką gi, prieš išrankiuosius tarantulus ir šviežieną mėgstančius skorpionus - labai veiksmingas gynybos būdas. Lapgraužiui pasisekė - visi keliauninkai buvo sotūs, niekas nekreipė į vikšrą dėmesio, todėl paliko jį sėkmingai storėti, išdidų ir vienišą.

Tarpeklis, kuriuo traukė tremtiniai, pamažu vis siaurėjo ir siaurėjo, žydri akmeniniai šlaitai suspaudė žolės kilimą ir pavertė jį siaura juostele, kol galiausiai augmenija pasidavė, atsitraukė atidengdama po šaknimis lygų pilko akmens taką, padengtą smulkių įskilimų raukšlėmis.

Į nugarą pūtė gaivus vėjas, nešiojantis surstėlėjusį jūros kvapą, iki soties saulės spindulių prisiragavusios sienos alsavo šiluma, eiti atrodė lengva ir malonu. Paskui tarpeklio šonai ūmai prasiskyrė į šalis, tarytum išsigandę kelią pastojusios prarajos, kurios gilumoje vos girdimai čiurleno upeliukas, o takas staigiai pasuko dešinėn, ant uolos atbrailos, ir ėmė atkakliai kopti aukš-

tyn.

Kai kur senasis kelias buvo visiškai užverstas akmenimis, kai kur - švarutėlis, bet rimtų kliūčių nepasitaikė, ir netrukus po vidurdienio takas atvedė tremtinius prie rudos betoninės dėžės, prie kurios šliejosi aukšti laipteliai, įsiremė į ją, pavirto apskrita, maždaug penkiasdešimties metrų skersmens aikštele ir nutrūko.

- Šit ir atėjom, - nervingai krenkštelėjo valdovą pasivijęs Simeonas.

- Atėjom, - pripažino Nialas ir negarsiai pagalvojo balsu: - Įdomu, ar Borkas žinojo, kaip baigiasi šis takas?

Niekas neatsakė.

- Atokvėpis! - davė leidimą valdovas ir susimąstęs trūktelėjo sau už ausies spenelio.

Už nugaros triukšmingai taisėsi ilsėtis trumpo žygio nė kiek neišvarginti keliauninkai - atrišinėjo kuprinukes, traukė maisto atsargas, sėdosi ant saulės įšildytų akmenų. Pasigirdo juokas. Valdovas atsisuko: keli nenuoramos paaugliai stengėsi nutempti nuo kelio plačiai išsižergusį budelį, bet kol kas nesėkmingai.

Vaikučiai išdykauja.

Nialas atsiduso ir pamažu apėjo aplink betoni-

nę dėžę.

Į gyvenamą būstą nepanašu: vienintelė duris primenanti anga pernelyg žema ir siaura - juk gyventojai nelandžiojo keturpėsti? Langų visai nėra. Tik dvi kvadratinės angelės laiptelių pusėje. Patys laipteliai gerokai priminė platformą, panašią į tas, kokios buvo metro, tiktai labai trumpą.

O gal čia iš tiesų platforma?

Nialas pažvelgė po kojomis: ne, neatrodo. Valdovas puikiai suprato, kad per tūkstantį metų gryname ore nei iš bėgių, nei iš žuolių nieko neliktų, bet juk bent menki pėdsakai turėtų matytis! O čia - nepaliestos uolienos. O ir kur važiuoti? Į prarają? Laipteliai atsukti kaip tik į artimiausią skardį.

Pasiuntinys ėmė įdėmiai apžiūrinėti priešingą tarpeklio pusę, lyg vildamasis ten rasti atsakymą į netikėtą tolimųjų protėvių mįslę: gan nuožulnus, pilkšvai melsvas šlaitas, kylantis vis aukštyn ir aukštyn, iki tolumoje žvilgančio ledo, šen bei ten išsibarsčiusios įprastinės kampuotos uolos. Tik ant pačios snieguoto paviršiaus ribos išsiskiria ruda dėmė.

Nialas prisidengė delnu akis nuo ryškių spindulių, įsižiūrėjo į saulės nutviekstą, truputį žalsvą

kalno kepurę ir staiga skambiai pliaukštelėjo sau per kaktą:

- Na, žinoma! Kaip aš iškart nesusiprotėjau?

- Ar nenorite užvalgyti, pone? - priėjo Neftisė ir ištiesė jam du didelius žalius obuolius.

Patarėjas Borkas tęsėjo žodį ir neįdėjo tremtiniam į kelionę nė menkučio viščiuko, tačiau Nialo bendražygiai buvo pakankamai patyrę keliautojai ir patys pasirūpino atsargomis kaip sugėbėdami.

Valdovas dėkingas linktelėjo, paėmė sargybos viršininkės paskirtą davinį, suleido dantis į kietą, storaodį obuolį ir toliau susimąstęs stebeilijo į viršūnę, kol pajuto, kaip antrasis vaisius įžūliai išplėšiamas jam iš rankos.

- Na ir ką, Nialai? - pasidomėjo Simeonas, traškiai nukąsdamas bemaž trečdalį svetimų pietų. - Ar kelionė pasibaigė?

- Kodėl taip nusprendei?

- Juk pats matai, - gydytojas skėstelėjo sudžiūvusiomis rankomis. - Aklavietė.

- O tu pažvelk tenai, - Nialas parodė į žemutinę ledinės kepurės dalį. - Kas ten yra?

- Lyg ir namas... Prastai matyti.

- Ten aukštutinė stotis. O čia žemutinė. Supratai?

- Ne.

- Čia buvo lyninis geležinkelis, - ir Nialas išskiemeno žodį, beveik tūkstantį metų neskambėjusį šioje pusstotėje: - Fu-ni-ku-lie-rius.

- Lyninis geležinkelis? - Simeonas net obuolį užmiršo. - Tu nori pasakyti, kad tarp šių pastatų buvo nutiesta virvė, kuria šliaužiodavo žmonės? Juk čia mažų mažiausiai pusė dienos kelio!

- Na, - gūžtelėjo Nialas, - ne visai virvė, o plieninis trosas, storas it vikšras, ir ne visai šliaužiojo, o važiuodavo specialia vežimėlyje...

- Bet kam? - nesuturėjo nuostabos Neftisė.

Valdovas patylėjo: jis dar neužmiršo, kaip mėgino išaiškinti sargybos viršininkei, kam reikalingas metro.

- Vienas menkniekis, Pasiuntiny, - priminė Simeonas ir vėl pasigardžiuodamas krimstelėjo obuolio. - Tarp mūsų ir viršutinio namo žiojėja praraja. Aš dirstelėjau - gili.

- Gili, - linktelėjo Nialas ir paklausė, labiau savęs negu gydytojo: - Įdomu, kai Borkas liepė nuvesti mus iki šio kelio, ar jis žinojo, kaip šis baigiasi, ar ne?

- Aišku, žinojo! - nė minutės nedvejojo gydytojas. - Kaip galima nepažinoti artimiausių apylinkių?

- Tuomet kodėl pasiuntė būtent čionai? Negi mes jam taip įsipykom, kad troško atsikratyti bent dienelei? Ar maloningai atsižvelgęs į mūsų laisvės troškimą išleido vienai dienai prasivėdinti?

Simeonas patraukė pečiais.

- Šabrai! - mintimis pakvietė Nialas. - Tu pažįsti patarėją daug geriau nei mes. Kodėl jis taip pasielgė?

Tiksliau klausimo valdovas neformulavo, nes buvo įsitikinęs, kad mokyтasis voras slapta klausosi.

- Nežinau, Pasiuntiny, - mandagiai atsiliepė buidelis. - Bet patarėjas Borkas labai karštai siekia pilnos harmonijos Provincijos gyvenime. Turbūt jie tiesiog nepatikėjo, kad jūs tikrai norite iškeiliauti, ir nusprendė atlikti eksperimentą.

- Ir todėl pasiuntė į aklavietę?

- Žinoma, - Šabro intonacijoje nuskambėjo sušižavėjimo kolegos išradingumu gaidelė. - Jums neišvengiamai teks sugrįžti, tada jis galės atlikti jūsų elgesio korekciją. Borkas siekia, kad dviko-

jai taptų ne šiaip nuolankūs, o nuoširdžiai trokštų vykdyti budelių įsakymus bei norus. Neklusniosios genties prijaukinimas jam turėtų pasirodyti labai įdomus mokslinis uždavinys.

- Aš, atrodo, žinau, kodėl jis įviliojo mus čionai, - įsiterpė į pokalbį rūstusis Dravigas. - Kartu su tavimi, Pasiuntiny, išėjo visi budeliai, suteikę virpesių vieningai Provincijos sąmonei. Jis tiesiog išgrūdo mus į kalnus, o dabar jie sprendžia, ką su mumis daryti toliau.

- Čia pernelyg arti, - paprieštaravo Šabras. - Mes esame pilnaverčio ryšio zonoje.

- Mirties Valdovo rūmuose susijungdavo sąmonės visų tų, kurie būdavo salėje, o sargybiniai už sienų nieko nepastebėdavo! - priminė Dravigas. - Reikia tiesiog atsiriboti nuo "nereikalingųjų" tam tikru atstumu. Esant reikalui, Mirties Valdovas pasitelkdavo rūmų budelius, jei reikėdavo - miesto vorus, o iškilus ypatingam poreikiui - visus, kurie būdavo mūsų valdose. Mes dabar esam pakankamai toli, kad nejustume kvietimo susiburti į "mažąją sąmonę". Galima daryti sprendimus nesibaiminant dėl to, kad sužinosim apie juos anksčiau nei reikia.

Senojo kario žodžiai dvelktelėjo grėsme.

- Bet kodėl? - nusistebėjo Nialas. - Juk mes vis

tiiek norėjom išėiti. Ne - mes jau išėjom!

- Tu ne visai toks kaip visi, Pasiuntiny, - liūdno-kai pripažino buvęs aštuoniakojo valdovo sargy-bos viršininkas. - Tu keistas ir nesuprantamas. Mirties Valdovas labai ilgai svarstė, kai sužinojo apie tavo egzistavimą, ir jam kur kas labiau no-rėjosi tave užmušti, negu priimti į tarnybą.

Nialo atmintyje išplaukė muskusu trenkianti rūmų prieblanda, nematomo, bet galingo padaro artumas už voratinklių skraisčių, slegiantis jo žvilgsnis ir - instinktyvus noras apsimesti mažu, silpnu ir nuolankiu, pasislėpti, atsiriboti nuo visų maištingų minčių, palikti jas kur nors už sąmo-nės, už kūno ribų...

Mirties Valdovas tuomet negailestingai sumušė belaisvį - be jokių letenų ir chelicėrų, tiesiog va-lia; vos nesulaužė šonkaulių ir gerokai pablaškė į šalis.

- Taip, - pripažino Dravigas, irgi prisiminęs pir-mąjį jų susitikimą. - Tu mums pasirodei esąs ma-žas silpnas laukinis, turintis tikrojo proto užuo-mazgų, budelio proto. Gan nepavojingas, bet visgi galintis tapti tarpine grandimi tarp dvikojų ir mūšų, galintis pradėti tarnų veislę, mokančią kalbėti mūsiškai. Sutik, kai valdovai priversti mo-kytis vergų kalbos, tai kažkaip žemina?....